

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 1071
Tarih: 24.11.2014

1146

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kadına yönelik şiddetin sistematik olarak devam etmesine yol açan var olan yasaların uygulanmaması ya da yasal boşlukların sonucunda meydana gelen cezasızlık mekanizması, mağdurların adalet talebinin yerine getirilmemesine yol açarken bir yandan da kadına yönelik şiddetin devam ettirilmesinde önemli bir rol üstlenmektedir. Eril zihniyet böylece devam edebileceği bir hukuk sistemi üzerinden kendini yeniden üretmektedir. Bu nedenle kadına yönelik şiddette cezasızlık olgusunun Türkiye'deki vakalar üzerinden irdelenmesi, cezasızlığı engellemek adına İstanbul Sözleşmesi'nin koyduğu ilkelere göre yapılması gereken yasal reformların belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

1. SEBAHAT TUNCEL - İSTANBUL
2. İDRİS BALUKEN - BİNGÖL
3. PERVİN BULDAN - IĞDIR
4. SIRRI SÜREYYA ÖNDER - İSTANBUL
5. ERTUĞRUL KÜRKÇÜ - MERSİN
6. MURAT BOZLAK - ADANA
7. HALİL AKSOY - AĞRI
8. AYLAK AKAT ATA - BATMAN
9. BENİ YILDIZ - BATMAN
10. HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU - BİTLİS
11. NURSEL AYDOĞAN - DİYARBAKIR
12. ALTAN TAN - DİYARBAKIR
13. ADİL ZOZANİ - HAKKARİ
14. ESAT CANAN - HAKKARİ
15. ABDULLAH LEVENT TÜZEL - İSTANBUL
16. MÜLKİYE BİRTANE - KARS
17. EROL DORA - MARDİN
18. GÜLSER YILDIRIM - MARDİN
19. DEMİR ÇELİK - MUŞ
20. İBRAHİM BİNİCİ - ŞANLIURFA
21. İBRAHİM AYHAN - ŞANLIURFA
22. HASİP KAPLAN - ŞIRNAK
23. SELMA IRMAK - ŞIRNAK
24. FAYSAL SARIYILDIZ - ŞIRNAK
25. ÖZDAL ÜÇER - VAN
26. NAZMİ GÜR - VAN
27. LEYLA ZANA - DİYARBAKIR
28. AYSEL TUĞLUK - VAN
29. KEMAL AKTAŞ - VAN

GEREKÇE ÖZETİ

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele günü vesilesiyle gündemleşen kadına yönelik şiddetle mücadele de Türkiye'nin oldukça geride kaldığı tespit edilebilir. Birleşmiş Milletler Kadınlara Yönelik Şiddetin Önlenmesi Bildirgesinde çok net olarak tanımlanan cinsel şiddet tanımı en son yürürlüğe giren ve Türkiye'nin de imzacısı olduğu İstanbul Sözleşmesi'nde devletin de sorumluluklarını ve görevlerini anlatan bir şekilde ele alınmıştır. Cinsel şiddet ve saldırının en korkunç boyutu elbette ki kadın cinayetleri. Bazı yasalarda reformlar yapılması rağmen kadınlar öldürülmekte ve cinsel şiddete maruz kalmaktadır. Sorunun temelinde yasalar değişse de asıl bu sistematik katliama sebep olan kökleşmiş eril zihniyetinde bulunuyor. Dolayısıyla topyekûn eril zihniyete karşı bir zihniyet dönüştürme mücadelesi yürütülmediği üzere yasal değişiklikler ne yazık ki yetersiz kalmaktadır.

Uluslararası hukuki metinlere, mahkeme kararlarına, içtihatlarına baktığımızda cinsel şiddetle mücadelede önemli araçlar sunmakta. AB İnsan Hakları Sözleşmesi yanı sıra, cinsel şiddeti tanıyan ve Türkiye'yi mahkûm eden Opuz ve Şükran Aydın AİHM kararları, İstanbul Sözleşmesi, CEDAW (Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Yok Edilmesi Sözleşmesi) bu metinlerin en öne çıkanları. Benzer şekilde iç hukukta TCK'da cinsel saldırıya dair düzenlemeyi içeren 102. Madde, 103. Madde ve 104. Madde, şiddetin önlenmesine dair yasa yürürlükte bulunmakta. Ancak tüm bu düzenlemelere ve ceza mekanizmalarına rağmen eril zihniyetin yanı sıra sorunun devam etmesinde en önemli etken cezasızlık olarak ortaya çıkmaktadır. Uluslararası hukukta ve İstanbul Sözleşmesi'nde kadına yönelik şiddetin ve cinsel saldırının nasıl araştırılacağı, soruşturmanın nasıl yürütüleceği ve sonrasındaki onarım mekanizmaları ayrıntılı olarak yazılmıştır. Türkiye'de cezasızlık mefhumu savcılık soruşturmasından başlamaktadır. Savcılık iddianamelerinde, kadının bir süre geçtikten sonra başvurusunu, kişisel yorum bulunduğu, çok net delillerin olmadığı gerekçelerle başvurunun reddine karar verilebilmektedir. Oysaki cinsel şiddete maruz kalmış bir kadının başvuruda bulunmada özgün konumu hiçbir şekilde dikkate alınmamaktadır Türk Hukuk Sisteminde. Yine kadına yönelik şiddette cezasızlık uygulamalarının izleyen uzmanlar, soruşturma ve konuşurma süreçlerinde fail odaklı soruşturma sistemi, şiddete uğramış ve travma yaşayan kadınların ifadelerini uzman olmayan erkeklerin alması, avukat yardımıyla yararlandırmama, beden ve ruh sağlığı raporlarının alınmaması, taraflara uzlaşma önerilmesi gibi pek çok engelin varlığına işaret etmektedir. Mahkeme salonlarında bu yaklaşım devam ederek, mağdurun özel hayatına girmesi, sürekli faille karşı karşıya getirilmesi geleneksel kalıplara dayalı beraat kararların verilmesi cezasızlığa yol açan bir başka sorundur. Cezalandırma kısmında ise genelde beraat kararının çıkması, eylemle orantılı bir cezanın verilmemesi, verilen hapis cezasının çok cüzi bir kısmının infaz edilmesi gibi sorunlar bulunmakta. Yargı süreçlerinde cinsel saldırı suçlarına özgü özel bir infaz rejiminin ve güvencesinin bulunmaması en büyük program olarak ortaya çıkmaktadır.

Özetle mağdurun ve yakınlarının korunmaması, yargılanmanın uzun sürmesi, mağdurun beyanlarına itibar edilmemesi, psikolojik bulguların delil olarak kabul edilmemesi, şekli cezaların verilmesi kadına yönelik şiddet vakalarında ortay acıkan cezasızlığı içermektedir. Dolayısıyla cezasızlık mekanizması mağdurların adalet talebinin yerine getirilmemesine yol açarken bir yandan da kadına yönelik şiddetin devam ettirilmesinde önemli bir rol üstlenmektedir. Eril zihniyet böylece devam edebileceği bir hukuk sistemi üzerinden kendini yeniden üretmektedir. Bu nedenle kadına yönelik şiddette cezasızlık olgusunun Türkiye'deki vakalar üzerinden irdelenmesi, cezasızlığı engellemek

adına İstanbul Sözleşmesi'nin koyduğu ilkelere göre toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifine göre yapılması gereken yasal reformların belirlenmesi için bir araştırma komisyonu kurulmasını önermekteyiz.

1. Pervin BULDAN
HDP Iğdır Milletvekili

2. İdris BALUKEN
HDP Bingöl Milletvekili

3. Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP İstanbul Milletvekili

5. Ertuğrul KÜRKÇÜ
HDP Mersin Milletvekili

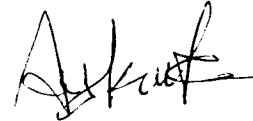
7. Halil AKSOY
HDP Ağrı Milletvekili

9. Bengi YILDIZ
HDP Batman Milletvekili

6. Murat BOZLAK
HDP Adana Milletvekili

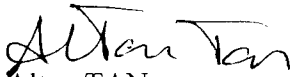
8. Ayla AKAT ATA
HDP Batman Milletvekili

10. Hüsamettin ZENDERLIOĞLU
HDP Bitlis Milletvekili

12. Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

13. Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

14. Adil ZOZANI
HDP Hakkari milletvekili

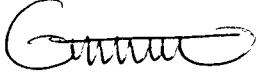

15. Esat CANAN
HDP Hakkari milletvekili

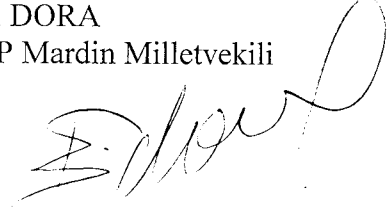
16. A. Levent TÜZEL
HDP İstanbul milletvekili

17. Mülkiye BİRTANE
HDP Kars Milletvekili

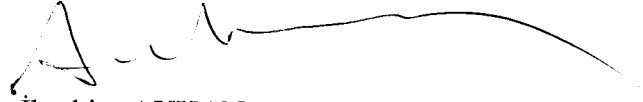
18. Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

19. Gülser YILDIRIM
HDP Mardin milletvekili

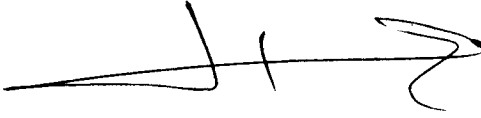

20. Demir ÇELİK
HDP Muş Milletvekili

21. İbrahim BİNİCİ
HDP Şanlıurfa Milletvekili

22. İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

23. Hasip KAPLAN
HDP Şırnak Milletvekili

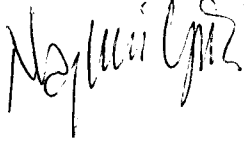
24. Selma IRMAK
HDP Şırnak Milletvekili

25. Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili

26. Özdal ÜÇER
HDP Van Milletvekili

27. Nazmi GÜR
HDP Van milletvekili

28. Leyla ZANA
Diyarbakır Milletvekili

29. Aysel TUĞLUK
Van Milletvekili

30. Kemal AKTAŞ
Van Milletvekili

